

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtt ja rändepaktist tulenevad muudatused

Liis Paloots

Sotsiaalkindlustusamet

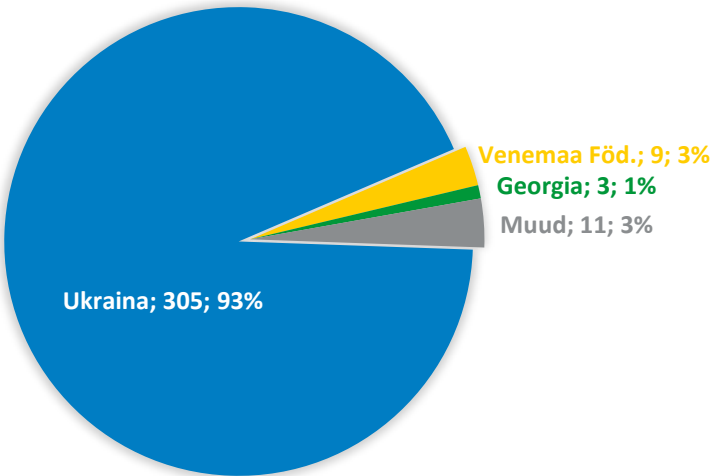
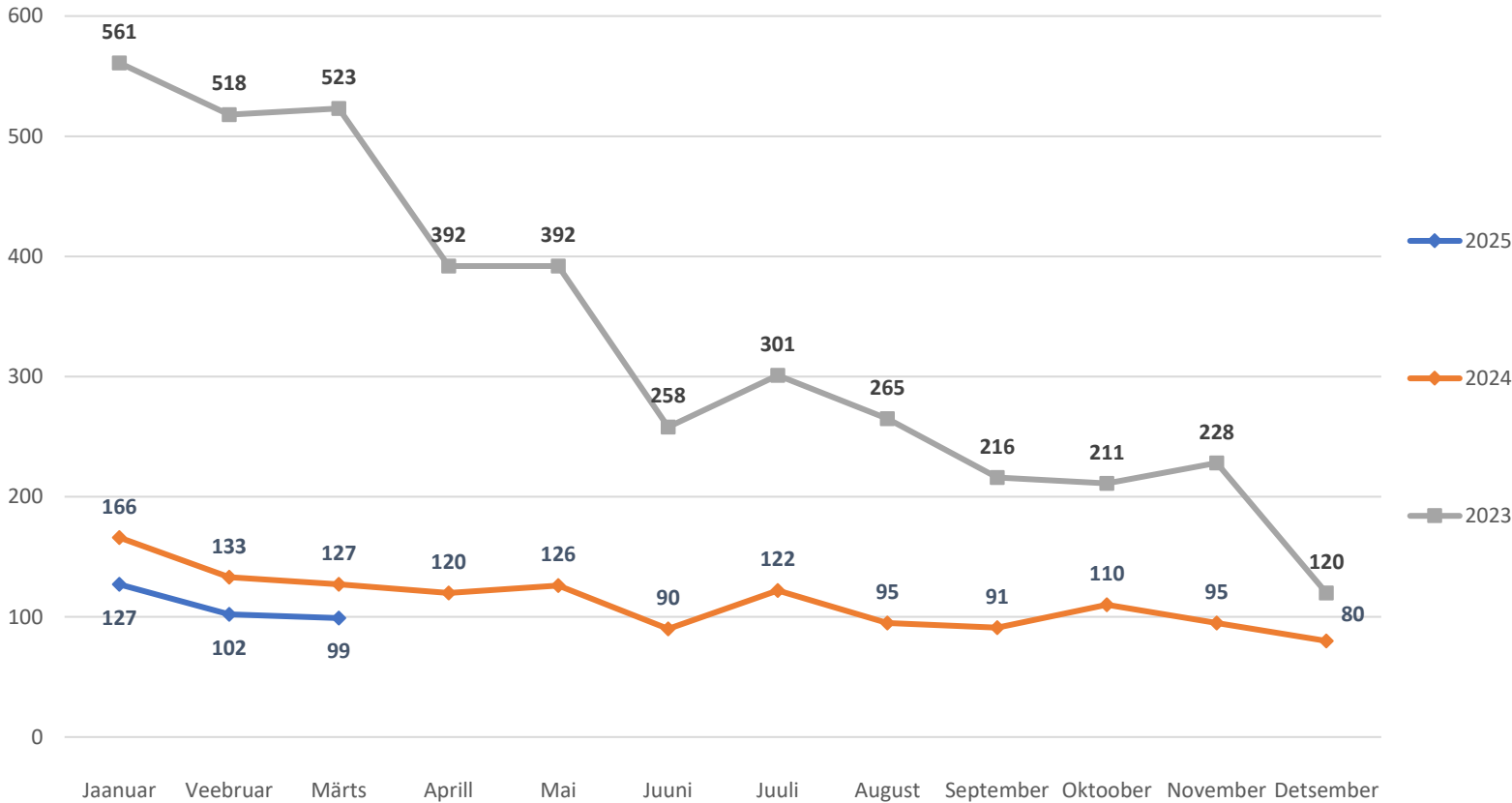
Tallinnas, 10.04.2025

Statistikat

Sotsiaalkindlustusamet

Rahvusvahelise kaitse taotlused kuude lõikes

Rahvusvahelise kaitse
taotlejate kodakondsus
2025. aastal

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet

SKA ülesanded

- Majutuskeskuse teenuse tagamine (Haldusleping)
 - Majutus
 - Toit, hügieen, riided, tarbeesemed (täna rahalise toetusena)
 - Tervisekontroll ja tervishoiuteenuste kättesaadavus*
 - Hädavajalik tõlketeenus ja eesti keele õppimine
 - Informeerimine õigustest ja kohustustest*
 - Vajalik tugi transpordiks menetlustoiminguteks
 - Muud esmavajalik
- Majutuskeskusest väljakolimisel kaasabi osutamine (haldusleping)
 - Eluruumi ühekordne toetus
 - Tõlkekulud
- Kohanemist toetav tugiisik (AMIF rahastus)
- SAV juhtumikorraldus

Varjupaigaõiguse reform

Väldi tekstimassiive, eelista märksõnu!

Rändepakti õigusaktid (10)

- EL Varjupaiga agentuuri määrus, jõustus 2021, rakenduses;
 - NB! seirefunktsioon, Eesti seirataav 2025 (piloodi korras), iga 5 a tagant
- Ümberasustamise määrus, uus, rakendub 2024;
- Varjupaiga ja rändehalduse määrus, uus, rakendub 2026;
- Kriisimäärus, uus, 2026;
- Tagasisaatmise piirimenetluse määrus, uus, rakendub 2026;
- Menetlustingimuste määrus, muudetud, 2026;
- Eurodac sõrmejälgede andmebaas, muudetud, 2026;
- Kvalifikatsioonitingimuste määrus, muudetud, 2026;
- Vastuvõtutingimuste direktiiv (RCD), muudetud, 2026;

Rändepakti põhimõtted

Kindlamad välispiirid ja kriisivalmidus

- Rahvusvahelise kaitse ja tagasisaatmise piirimenetlus;
- Selged reeglid kriiside olukorras ja meetmed rändajate ründena ärakasutamise vastu;
- Eurodac sõrmejälgede baas EL rände infosüsteemiks.

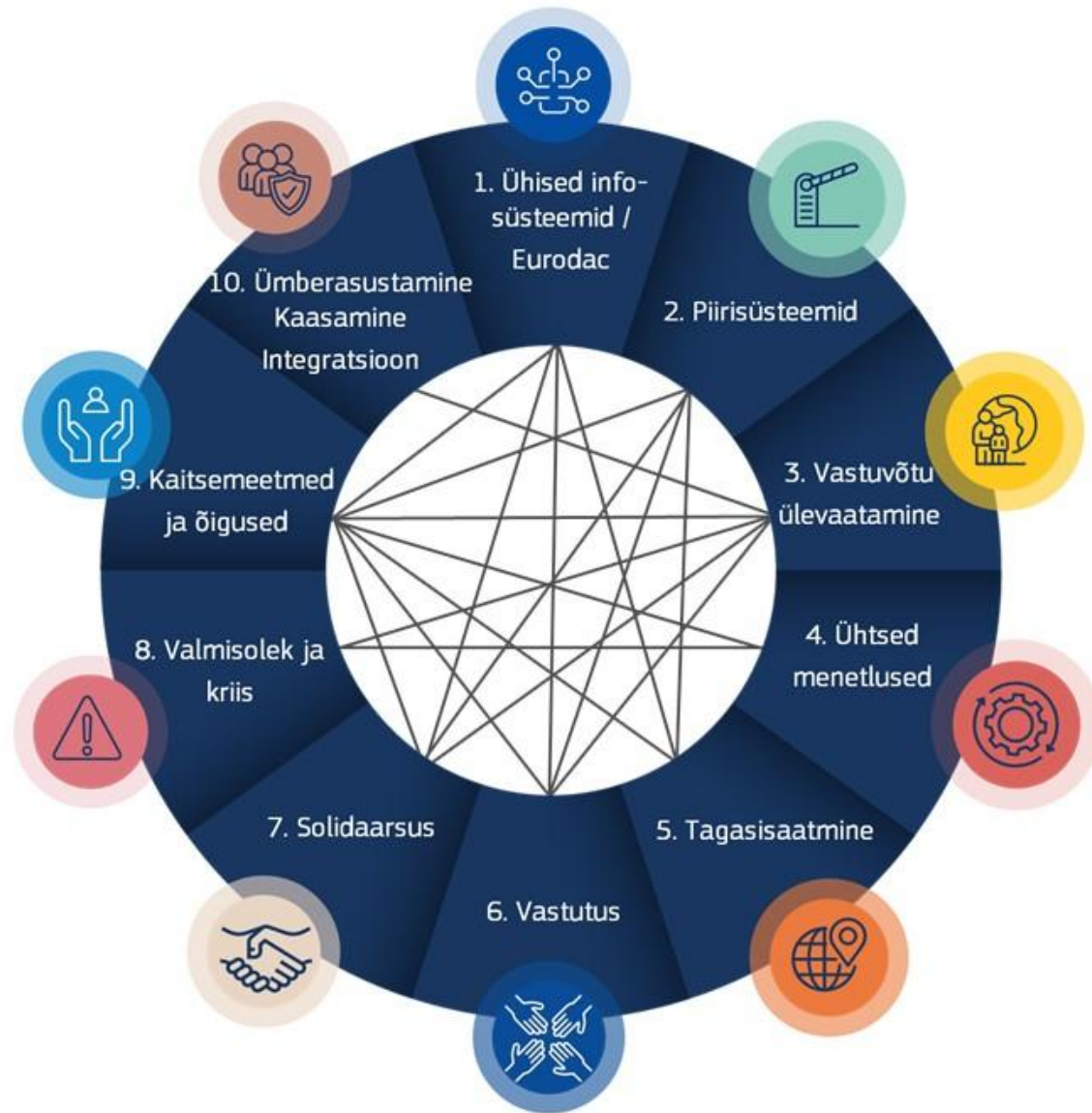
Abivajajate kaitse, võideldes ärakasutamisega

- Tagada õigus rahvusvahelise kaitsele;
- Kiire ja efektiivne menetlus;
- Tugevam põhiõiguste seire;
- Tõhustada LRde vastuvõtu võimekust;
- Edendada haavatavuste tuvastamist ning erivajadustega arvestamist;
- Alaealistele suurem (sotsiaal)kaitse;
- Taotlejate suurem sotsiaal(kaitse);
- Koostöö mitte-tegemisele tagajärjed.

Solidaarsuse ja vastutuse tasakaal

- Dublin efektiivseks;
- Püsiv solidaarse abistamise raamistik (79):
 - *Ümberpaigutamine*
 - *Rahaline makse*
 - *Tehniline tugi*;
- Selgemad kohustused kaitse taotlejatele;
- Teisese liikumise tõkestamine, sh õigus ainult vältimatule abile teises LR.

Pakti ehitusblokid

Mis muutub sotsiaalvaldkonna jaoks

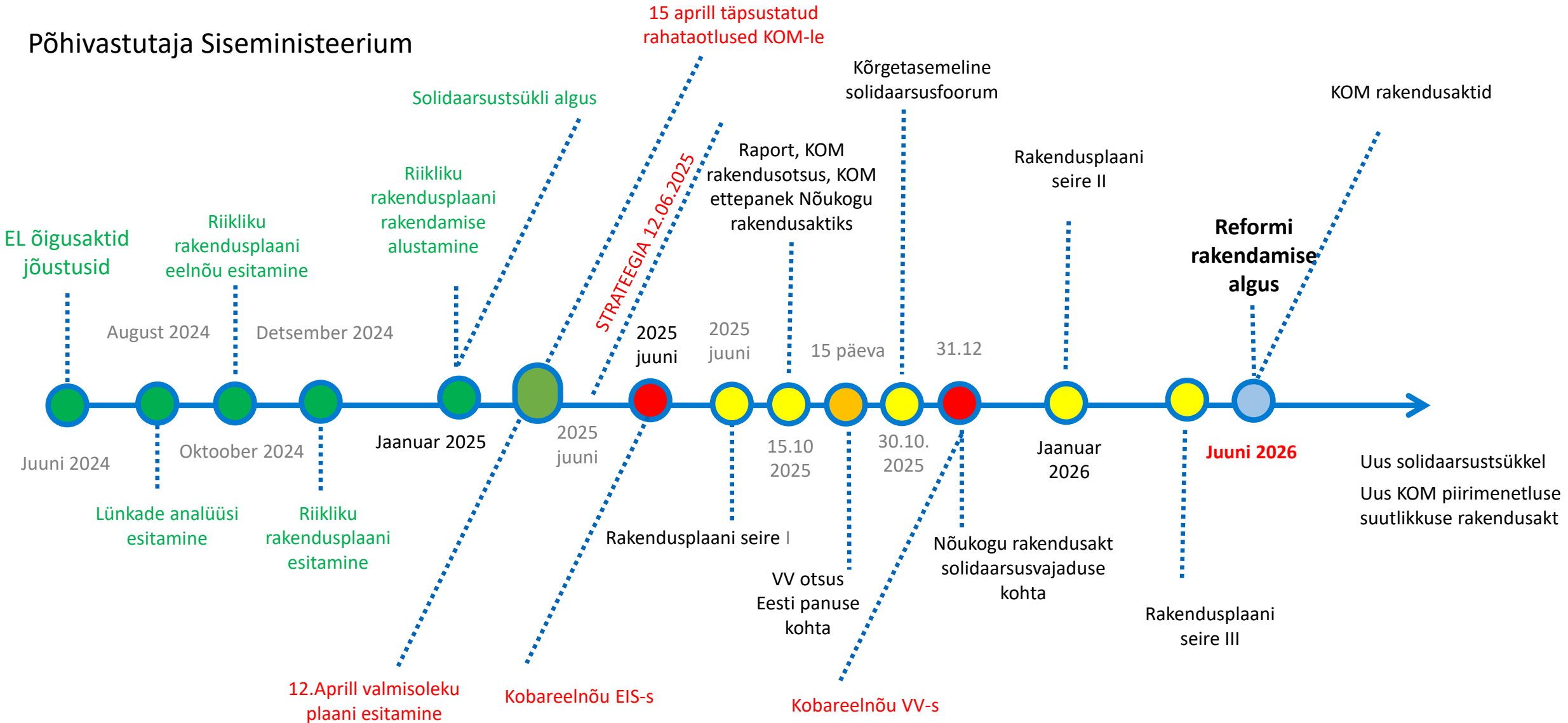
- Sisulises võtmes ei muutu majutuskeskuse teenuse osutamises palju, kuid:
 - Rohkem rõhku taotlejate kohanemist toetavatele tegevustele;
 - Rahalised vahendid taotlejatele -> suurem autonoomsus;
 - Erivajaduste märkamine ja nendega arvestamine vastuvõtul, sh täpsustused;
 - Suurem rõhuasetus tervishoiuteenuste kättesaadavusele;
 - Reproduktiivne tervis ning vaimne tervis;
 - Koostööle suunamine ja sanktsioonid;
- Vajalik mõtestada lahti väljaspool keskust viibivad taotlejad ja neile tagatav;
- Vaatame üle SAVide teemad, tagamaks paindliku süsteemi ning laste parimate huvide kaitse;
- Solidaarsusraamistik;
- Vastuvõtusüsteemi kriisikindlus peab olema tagatud;
- Direktiiv ei reguleeri rahvusvahelise kaitse saanutele laienevaid toetuseid/teenuseid.

SKA peamised tegevused

- STAR arendused (2027);
- Väljaspool keskest viibivate taotlejate toe protsess;
- Majutuskeskuse (MK) teenuse tagamise võimekuse tõstmine;
- MK teenuse standardite/tasemete langetamine;
- Taotlejatele maksekaardi võimekuse loomine;
- Erivajadustega taotlejate vastuvõtu võime parendamine;
- Võimekuste tõstmine koolituste kaudu;
- Täpsustada kaitse saanutele VRKS alusel laienevat tuge (seoses elu sisse seadmisega KOVis).

Rakendamise ajakava

Põhivastutaja Siseministeerium

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Täna!

Liis Paloots

Sotsiaalkindlustusamet

Liis.Paloots@sotsiaalkindlustusamet.ee

